

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosc ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosc da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džěłaš,
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Ziwnosc je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Sserbske njedźeliske łopjeno

W Budyschinje

10. oktobra 1931

Bauzen

Samolwity redaktor farar Wyrzacj w Roskaczizach. — Čištoč a nastad Šmolerjez Inihicziščetnje a kniharnje, šap. dr. i wobm. ruł. w Budyschinje
Wuhadza kóždu šobotu a placzi šćtwórczlětnje 108 šlotnych pjenježłow

19. njedźela po šwj. Trojizy.

1. Kor. 12, 26a.

„Hdny jedyn staw czerpi, czerpja wščitke stawy šobu.“

To je šłowo našonjenja. Mudrošč je, šo po nim mječ, tórnošč, hdny to njeczińšč. S toho czi nastawa ból, khorosc, nuša, šmjercz. Čłowjekojo šu dyrbjeli jara tórni bycz, je džě tola jich nuša tak wulka. A niz jenož jich nuša, tež jich ból a khorosc. A šmjercz ľaka. A tórnošč čłowjekow je czim wjetšcha, dokeľ je čłowjek — čłowjek. Kóžde štworjenje, kóžde šłoczjo wě, cziuje, šo tak je: „Hdny jedyn staw czerpi, czerpja wščitke stawy šobu.“ Wobkedžbuj pša, kóžku abo kotre šwěrjo čzešč. Ty šdobom tež to tamne wobkedžbujesch: Šwěrjo ma šo po tym a hlada šwojeho stawa. Stawišna čłowjestwa, ludow, jenotliwych pak šwědczi wo tym, šo čłowjekojo to nješ šu czińili; tež čłowjekojo našeho czaša niz, haczrunjež tu- tón šo khwali šwojeje mudroščje. Wušacza mašch tež tu. Runje tute pak šwědcza ša to, šštož pišachmy, tak tamna šna- ta podawijna i romšeho praczaša, a tuta runje tohodla czim bóle, dokeľ je tak šnata.

Menonius Agrippa, tutón mudry šnaječ čłowjekow a čłowškeje tórnoščje, powěda tam tomu džělej romšeho luda, kiž bě i města Roma wuczahnył, dokeľ njebě špokojom i tymi tak mjenowanymi knježazmy, tu wot tehdy šem tak šnata štawišnu wo čłowškim czele a jeho stawach, wo šoldku a šbytknych stawach abo džělach czele. Stawy njehachu šoldkej wjazy šwoje šwucžene a pšchinarodžene šlužby šlužicž, dokeľ šbě wón po jich mēnjenju ľeni. Tola bórny šo dohladachu a wo

našonjenje mudrišche šastawachu šažo wšchě šwoje šlužby; pšchetož běchu je šwojeje tórnoščju na tym wina byle, šo šoldk czerpišche — a hdny šoldk czerpi, czerpja wšchitke štawy šobu. Tam pola romšich wuczahowarjow pšchednyri tuta wuczba a mudrošč a pšchewiny wšcho, šštož šo špjeczowa- šche, njeh bě to politiške, šospodarške, ludowške abo hewał nekajke. Woni šo wróczichu, šo šjednachu, šo šjednoczichu do šylneho znyka a pšchibnywachu, dobywachu. S maleho a šnad- neho šapoczattka, i města Roma, bu šwětamóžne romške kž- žorštwo.

Ššto ma tole po prawom i našchj „njedźelu nušny“ a je wšchem, šštož tuto šłowo praji, czińicž? Wjele! Čzitaj našch tekst a zny 12. staw. S njeho šebi wuczitašch tutu štaru mu- drošč wudošpołnjenu. Šo ludy šemje a Eucopy na tutu jed- noru, pšchinarodženu wuczbu njepoščuchachu, je bylo a je jich czerpjenje. Tu je šažo romške kžžorštwo pšchiklad, ale to rospadowazy. A dale. Šo ludy Eucopy, šo ludy Němškeje, šo woršchty našeho luda njeběchu něšchto mudroščje nawukle, njeh tež hewał něšchto nawuknychu, tohodla czerpjachu a czerpja. A šo šu tute ludy a woršchty nětko hišchče kšchesczi- janiške, to czińi, šo 1900 ľet dotho je šo tola tamnej romškej wuczbye pšchidružika kšchesczianška, ľaž mašch ju tu w 1. Kor. 12, ľaž mašch ju w ewangelijach i jich šłowami a škutkami, n. pšch. šmilny Samaritiški, pšchede wšchem Ješuž Křyštuš šam.

Alle i tym niz došč. Kať tutón brach w ludach a ludo- wnych woršchach, tak tež w městach a na wšach, tak w gmej- nach a wošadach, tak w pomach a šwójbach, tak w jenotli-

wym cłowjeku, a to w křesćijanskich krajač. Wšmi jenož to poľednje: Jenotliwy cłowjek. Duřha je džel — móžeš tež po našim kłowje prajicž staw — cłowjeka. Zny cłowjek čerpi, hdyž jeho duřha čerpi, hdyž je lacna, hłodna po tym, šhtož je nješachodne, wěcne. A š tajkim cłowjekom a tajkeho cłowjeka dla čerpija potom wjele kóbu w domje, wořadže, ludu.

Hdyž nětk „niedzela nuř“, čaž nuř nař woła, pomhacž, pomhacž čerpijazym stawam wořady, luda, njebudže se wšeho pomhanja nicžo kmane, nicžo trajaze, hdyž kóždy a pať kóždy najprjedy kam kabi njepomha, hdyž kóždy tam pomhacž nješapocžnje, hdyž je korjeň wšeho čerpijenja: w duřhi. Swoju šnutšownu nuřu pšewiň kóždy najprjedy! Jeho duřha nješmě čerpicž — abo šhtož je kamžne: jeho wěra, kotraž je lubošč, nadžija, kweřa šdobom, nješmě čerpicž!

Tole a tole najprjedy. Kraj, lud, kóždy móže potom šměrom a dobreje nadžije byč, hdyž tole dozpije. Potom dopjelnja kóždy š wutrobu, š ertom, š ruku, š zny žiwjenjom a tohodla tež š kublom a se šamoženjom tu jenu, wořebitu kař, kotraž jenicžy je a tež ša tutón čaž nuř rořudna: Ty dyrbiš Boha twojeho Anješa lubowacž š zny kwojej wutrobu, š zny kwojej duřhu, š zny kwojej myřlu, se wšeho kwojej mozu a kwojeho bližšeho jako kameho kó.

Kóžde woľanje na pomoz, kotrež na tole njeđiwa, wořtanje bjes špokojazeho wuřpěcha, wořtanje wořebje bjes dořkladneho, trajazeho wuřpěcha. A wšitko pomhanje, kotrež njewuřhadža š tuteje nařhonjeneje najšnutšowniřheje pomoz, njedopomha a njewupomha ani jenotliwemu ani ludej š nuř, njech kradž tu tež kó poľpřhenja a poľoženja — po šdacžu.

Tole pať nječini wšeho woľanje na pomoz mjenje křutne a křlne a wabjaze, ně, wono jo křlne a čini jo čim křutniřhe tohodla, dořelž dyrbimy špóřnacž, jo njeje pšhi wšeho nuř w kraju tu prawe špóřnacže nuř a tohodla tež niz špóřnacže praweho pucža, abo šo kó tu a tam, hdyž kradž je, nješwěri na šjawne.

My pšewinjemy drje, hdyž kó tať kať kó to se wšchelakich štron žada, do znyka šestupamy a dawamy a wopruijemy, tutu šymu a jeje nuř a jeje mjeřnjenje a jeje hłod, — tať kabi šnajmjeřša myřlimy, tať kó nadžijamy, ale pomhane, wopradowže pomhane nam š tym hiřhe njeje. Wšetož šhto potom naľeto a dale? Šsamřna křudoba a šrudoba, kradž hiřhe hōřša. A to tohodla, dořelž korjeň njewořtronichmy.

Šo staw, šo staw čerpija wo wřny, w měšče, w ludu, to wěř. Tuž wěř nětk, šhto mař činič, hdyž tola cłowjek kř. Ty pať čžeř tola křesćijan byč! A křesćijan dyrbi wěđecž, hacž žadny staw w nim nječerpi, hacž duřha a š njeje wěra, lubošč, nadžija, dowěra, kweřa nječerpi a š tym šažo modlenje, Bože kłowo, Boži dom, křwaty šakrament a šhto ma činič. A křesćijan dyrbi wěđecž, hacž w křwōj bje a domje žadn staw nječerpi, hacž lubošč, pšhesjednošč, hacž wěra se wšhem, šhtož je a ma a čže, nječerpi, a šhto ma činič.

A hdyž je tu činiť wšeho, potom čini kam wot kó wšeho, šhtož nuřne a špomozne, potom šamože niz jeno dawacž, ale tež woprowacž. To potom doznyka hinať njemože byč, dořelž ma wón lubošč, haj dořelž tuta w nim móžna. Lubošč pať, tať šteji tola piřane, lubošč wšitko šamože.

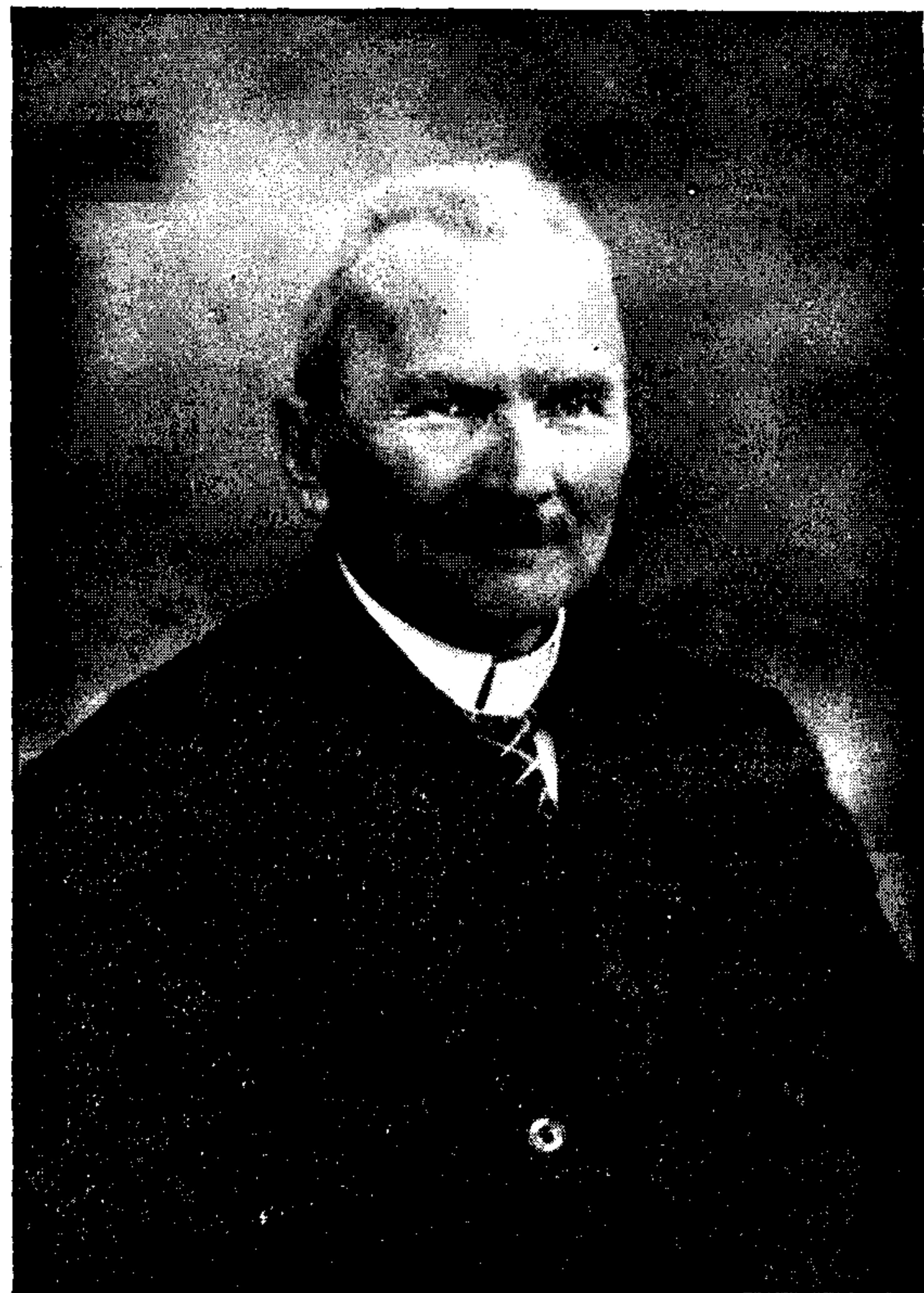
Tuta je to, šhtož je nam nětkle najnuřniřhe we wutro bje, w domach, we wořadach a gmejnach, w zny ludu!

Šamjeň.

Ša wyschšim fararjom Domaschku.

„Tam š módrym horam křwatajče a žarujče!“ kařaš nam křmjerč naľeto a dowjedže nař do Budeřtez š rowej wořadneje fararki. „A holi módrej džicže a žarujče!“ bě ša nař bōřny jeje drubi nařrožazy pšhikas; my štejachmy žaruj pšhi rowje Bartiřeho fararja. A š křezemu raje rořeňdže šrudobny poľne poľelstwo křmjerče pšhes Lužizu. „Do Budeřtez, šažo do Budeřtez š křbřkim horam křwatajče, žarowacž wo wařheho křbřkeho wyschšeho fararja Domaschku!“

A tať kó nařtajili na pucž tam do Budeřtez Šserbja se wšech kōncžin a tať tež my š toho fariřeho doma pod Wuřmužowej horu, š kotrehož je wuřhoť Moriz Domaschka do křbřkeho kraja, křužicž kwojemu křbřkemu ludu, předo wacž pšhedewiřem mjes křbřkim ludom Boha a Bože kraľstwo, a wobkřwěđicž niz mjenje mjes křbřkim ludom lubošč a kweřu š Šserbowřtwu š wutrobu a š ertom, š ruku a se škutkom, š zny žiwjenjom. Haj, tu w Mořacžicžanřkim

Wyschšhi farar Domaschka †

farřkim domje to bě, kradž w tutej štwicžy, w kotrež wořpominajo tute ryncžki piřamy, šo kó 24. šeptembra 1862 narodži Franz Moriz Domaschka jako drubi křyn šnateho křbřkeho křrluřherja fararja Michaľa Domaschki a jeho mandželřheje Hanu rodž. Wěhliz se Šcheřez. 69 ľet a dwaj dnjej poľdžiřho je nětk wyschšhi farar Moriz Domaschka tam w kwojim domje pod horami š tuteje čažnošče wuřhoť po wolt toho Boha, kotryž je jeho wjedť bohacže žohnowane pucže, njech je jemu tež woptacž dať š hōřkošče tuteho šemřkeho žiwjenja, tať jako bě w mlōdny ľetach hiřhe w Mořacžicžach čžežto křhorowaty, tať jako mějeřhe kó poľednje ľeta w Budeřtezach, a wořebje tež poľednje tydženje, čžežto š křhorhošču bēđicž. Ale runje tehdy, hdyž to čžežto jemu bě, tež wořkřewjenje a radošč njeobrachowawřhe, tať tež niz, jako možy wotebjerachu a to čžežto bēřhe. Kať wutrobna radošč a trořhtne wořkřewjenje je jemu to byľo, šo runje tehdy jeho jenicžka džowka, jeho Hanka, kotraž jako křbřka wučerka w Křwacžicžach se žohnowanjom škutkuje, kwoje drube pruřhowanje ša wučerřtwu w Dtežđžanach nanajřwalōbniřho

wobsta, hač runje i maczerju najšwěrnjšcho nana šobu hladajše a i njej polna štaroscze sa njeho bě. — A tež to namoženje, do Drježdžan pšhincz a bycz i předarjom pšhi „Kšhiznej zyrkwi“, w kotrejž tak rad Eserbam předowajše, bě ja njeho kaž čješcz tak radoščz, tola, dofelž jemu wjetšha radoščz a čješcz a šwjata pšhishušchnoscž bě, šerbštemu ludu w šerbškim kraju šlužicž, wošta w Eserbach. —

Bucz žiwjenja je jeho wjedł najprjedy po dofonjanjch študijach na Lubijskim šeminaru do wučerškeho šastojnštw, — na hrodže we Wuherju i domjazym wučerjom, — potom do noweho študowanja na bohošlowstwo w Budyščinje a Lipštu. Tute ščoncziwšhi bu 1892 w Ketlicžanskim Božim domje ša šararja wušwjeczeny. Po šchěščlětnym žohnowanym škutkowanjju šwoła šebi jeho Šodžijška wošada ša šaplana; tola hižo 1902 bu i šararjom w Budeštezach. Tuto šastojnštw je šměl i wulkim žohnowanjom wukonjecž, doniž šebi 1929 šhorowatoscz čžela nježadajše, šo by na wotpozčint šchoł. Tutón je jemu byl krotki postajeny.

To je tak rjez wobšuk jeho žiwjenja a škutkowanja. Wón wobmješuje žiwjenje a džělo šwěrn a wěrn, lubošče a poškoščz, a tohodla tež widomneho žohnowanja.

Njeje možno, šo tu to někač dorospšchemy. Jenož i někotrymi mjenami čžemy něšto je wšcheho wušběhnycž: Moriz Domaščka bě i žylej dušhu šarar, dušchowpaštyr, předar; — wón bu wjednič šerbškich duchownych a jich šlowneje předaršteje konferenzy a nawjedowar šerbškeho šeminara a přeni šerbški wjšchšhi šarar; — wón bě w Drježdžanach Eserbam šerbški šarar a ewangelštemu Eserštwu šerbški šnodala. A kóždy mohł tón a tamny wušnamny titul hišchče pšhishajicž, kaž, šo bě šwěrnny radudawar a pšheczel; tón jedn njebudž tež pola tuteho ewangelškeho šararja šabny: wón bě lubny nan a mandželški. Tuž i jenym: Moriz Domaščka bě šwěrnny a wulki šyn šerbškeho luda. A wón je to byl a bycz mohł, dofelž bě polnoščz a šynloščz jeho žiwjenja a škutkowanja tón, kotrehož wón na šwojim šmjertnym šožu je šwojim pošlednim šlowom wušna, hdyž šdychny, še šwojej dušhu hladajo hižo i tuteje čžaknoščz do wěčnoščz: „Šejuš!“ Tak šyn dopjelnejše, čžinjše a nashoni, šchtož nan bě špěwar:

„Tak je šmjercž mi žohnowanje,
Wumrěče je dohycze.
Šandželjo, o šawjštanje
Dušhu horje donješče!
Ach, tam budže šradowanje...
Tak dha domoj roškasam,
Dobru nóz čži, šwěče, dam.“

Tuž bjes džywa, šo tež pšchewodjenje tajke, tak wulke, tak hnujaze a šo po deščczowanju tajki rjany džer a šo tam še wšchěch ščoncžin šerbškeho kraja džakni pšchewodžerjo, a niž jenož Eserbja tež Němžy, a šo tam šo jewješche džakownoscž, lubošcz, čžješczowanje — žarowanje a šo tam telko krašneje pšhi, šo tam telko wóčšlow šynšlow polnych. Tež tu mamy šažo prajicž: Wšcho dorospščacž njemožemy. —

Na marach tam njebočžicžki wošrjedž palmow a krašnych kwěšlow! Kač wón i měrom špi! Pošlednje pohladjenje do jeho pšhecželneho woblicza, pošlednje wbožemje.

Wošadny šarar Bož, šam žarujo wo šwěrnny mandželštu, je rěčar pšhi domje, kotryž bě šebi njebočžicžki lědy došwarik a hižo dnyrješche i njeho čžahnyčž na pšchezo, wutrobne šłowa pošlednjeho rošžohnowanja šo škožuju na šłowa Jan. 16, 22, kotrež ša Domašček kaž ša jeho žarowazy dom tak pšhishódne. Šerluš je došlincžar. Wjšchšhi šarar Domaščka dže pošledni krotčž ke mišhi do Budeštecžanského Božeho domu, w kotrymž je 26 lět šastawar šlužbu ewangelškeho

duchowneho. Šeho pšchewodža prjedy kašchcz a ša kašchczom wulka, wulka šyla pšchewodžerjom, mjes nimi 35 duchownych. Šhorhoje šmahuja, šydom jich je; mjes nimi nimo šhorhojom i wošadny šhorhoj Lipščžanského študentškeho towarštw Sorabia a šerbška šhorhoj Drježdžanskich Eserbow — džiwno to, šo štej jenicžke Eserbowžy, kotrež tam w žarowazej narodnej draščze šobu džetej, i dalokich Drježdžan. Šwony šwonja, štrawja, pominaja.

Na woštarnejščczu šteji čžemny dubowy kašchcz; na nim Boža martra; Boži dom žaruje i wulkej žarowazej wošadu. Pšchczele du; šerlušche šlincza. Wšchitzny a wšcho rěčži hišchče ras k tomu, kotryž tam woněmjeny na woštarnejščczu — a tola je na wšchem pošledku wón tón, kiž, njech němny jeho čžělny ert, rěčži, rěčži nanajšhutnišcho k wšchem!

A nětk šo wotewri tak někotry ert a rěčješche a šwědcžesche. Š. šuperintendent šoži šo še šwojej čžělny rěčžu na 1. Kor. 16, 13, 14.: Šladajo na njebočžicžkeho budžny žiwi žiwjenje wěrn a lubošče! Moriz Domaščka, předar i Božeje hnady, dušchowpaštyr polny žohnowanja, muž zyrkwe še žylej wutrobu, bě šchescžijan a čžlowjek, w kotrymž bě wěra a lubošcz wulka móž, bě wješko džěčžo Bože w šastojnštwje a w žiwjenju hewar, wošebje tež w šwojbnym. Njech je našha lubošcz — wošebje tež wy šwojbnj —, ta, šo jemu damy i měrom čžahnyčž. Tón Bóh, kotryž je waš hacž šem wjedł, waš njewopušchcži. — Po špěwje zyrkwinškeho šhora a po šerbškim šerlušchu rěčži k. wjšchšhi šarar Šarjenk ša šerbškich duchownych, ša šerbški lud, mějo ša šašožk Mal. 2, 6, 7. Kač pšhishódne to šłowo dženzka! Wón bě žohnowaný šyn žohnowaneho nana. Wón bě wašch, wy šawoštajeni, wy, jeho wošadny, wón bě pač tež našch; šłowa kaž: Eserška předarška konferenza — nowe šerbške špěwarške, to dopraja. Šeho wutroba pušotajše ša jeho Eserštw. A šajka wutrobna lubošcz jednocžesche jeho še šwojbu, i pšhibušny, i pšchczelemi! Michała je; jandželjo šu dohyczerjo. Tež tebi, dohyczerjo, hošdujemy! — Eserški špěw bě i šhora šaklinčar a nětk pšhishupj jedn po druhim, šo by šo džakowar, šo by šlubik, by wěnowar krašnu pšchu. Tak najprjedy k. šarar Bož ša Budeštecžanštu wošadu a jeje šastupjerštw i wutrobnym ale pač tež i šhutnym šłowom. „Ty, Budeštecžanška wošada, šawdaj mi pšches kašchcz ruku, šo šwěrnny woštanjemy tomu, kotrehož wón je předowar!“ — Ketlicžanška wošada, jeho přenja wošada a šušodna Nošacžicžanškeje, šo pšhishamny i k. šararjom Konikom, a Šodžijška i k. šararjom Wjšarjom; woběj šwědcžitej, šo njebočžicžki nješapomnjeny. Š. šarar Groše-Budyšchški rěčži ša němštu konferenzu, k. šarar Rjeda ša štarych knješow Lužiškeho předarškeho towarštw — ša zyrkwinu wjšchnoscž a němške šruhi bě tež k. šuperintendent hižo porěčar. — Š Drježdžan wěnowajše wutrobne šłowa džakownych Eserbow k. wučer Šahrodnik rošženy še Mšonžlow, — prjedy w Nošacžicžanškej, nětk w Ketlicžanškej wošadže — nětko w Drježdžanach kaž tež wošobinške čžješczowaze a džakowne wušnacze. Ša Eserbow i Budeštez a wokoliny a ša šerbške towarštw Lubin wuštwi še šahorjenym šłowom k. Šajna; bě njebočžicžki tola šašožer a šobušstaw towarštw. Wojerške towarštw, towarštw mšodnych holzow, towarštw žonow a towarštw mšodženzow — ša šuto porěčar k. pomozny duchowny Böttger — šo pšhishamnychu wušnawajo džar a lubošcz.

Šswjatocžnoščz na tym měštnje, na kotrymž wón tak někotre měl, šo ščoncži i woštarnej Božej šlužbu a i šerlušchom. Šarar Domaščka dže k pošlednjemu rasej wote mišhi. Wulka žarowaza wošada i nim.

Šwony šwonja. Na šeršchew pšchede wšhu šiba šo došhi

cžah a pšhes starj kěrchow na nowj. Tam je pšhi rózku, kotryž najbližšhi jeho semistemu statotej ja fararjez knješa, ja to, štož tu semšte na jemi woštało, pošlednja tomorka pšhihotowana. Do tuteje jeho sachodne cželo khowamj. Wožadni, kotrymž wón tak hwěru klužil, dokonjeja tutu pošlednju džaknu a cžestnu klužbu, a j nimi našlědnik w jasťojnsťej klužbje, wožadny farar Bojz. Kěrluške klincža, pošlednje kłowa a modlitwy. Kóždy j naš duchownych džěli so wot kwojeho bratra a pšhecžela j biblištim kłowom. My sjednoczymj j tutym krotke kłowcžto poštrowjjenja a džaka j ródneje wožadny, j narodneho doma; je tola njebočžicžki hacž do pošlednjeho cžaha rad a lubje spominal na kwoje Možacžizny a naščej wožadže 250lětnemu jubilejeje Božeho doma daril kloty khelich. —

A wječorj so hižo bližesche, jako so pošlednje synti kěrlušchow rosnošchowachu po kěrchowje, pšhes wješ a krajinu, na kotryž módre horny šhladuja. Tu kaž prjedy běchu škulške džěczi je kwojim kantorom k. wjšč. wučž. Ssmołu a zyrkwinski khor a mužške špěwne towarštwjo, kotrež, kaž tež Lipšćanške studentške towarštwjo, pšhi rowje kłowa rosžohnowanja wupraji, w džaknej lubošći j wustojnošču kwoje špěwnj a kěrluške janješke; pošawništojo hudža, dokelž bě woješke towarštwjo hižo pšhi khowanju j hudžbu jasťupjene, pšhi pošlednim wopominanju kwojeho pšhecžela a špěchowarja w Božim domje. —

Row tam na Budestecžanškim kěrchowje je jacžinjeny; rowowa hórka jón kryje; ju pšhi najrješšcha kwětkowa pšcha. Ale wona tam wjadnje. „Trawa wjadnje, kwětko wotpadnje“, praji Biblija, nam pokazujjo wobras teho, štož wošud cžłowškeho cžěla, cžłowškeje krašnoščje — niz pač cžłowškeje duške. Tuta je žiwa. Tak někotry stup so bliži k tutej hórzy w tutych dnjach, tež našč, a j nami kroczi tam žyła wulka wošada naščeho njedželnika „Pomhaj Bóh.“ Wona je tola j wjščšchim fararjom Domaščtu šhubila jenneho je kwojich najšwěrnšichich pšhecželow a najlěpšichich předarjow. Runje tež pšhi káččžach a rowach je njebočžicžki w pošlednich lětach k njej rěčžak wo žiwěj, wjščkazej nadžiji kšesćizjanow pšhi rowach a káččžach, jej pišcho j wustojnym pjerom do kopjenka ja „njedželu semrětnych“. Nětk je našča wěž, luba wošada naščeho njedželnika, wo tutej nadžiji kšwědcžicž pšhi jeho rowje a w tych nušach a cžěšnosćžach, kotrež so na naš a na našč lud so nawalile. My wěmy, so kmy j nim wjele šhubili — wjele šhubili tež ja wščitke našče wošebite bědy, kotrež my j našchim kěrbškim ludom so w tutym cžahu bědžicž mamj, ale my nježarujemy, jako nje-měli nadžije, my so džakujemy: „Sapłacž a žohnuj Tebi, kšwěrnny pšhecželo, wšchu Tvoju próžu, wšcho Tvoje džělo Bóh tón Anjes.“ A do žarowanškeho Domaščtež domu štro-wimj, wutrobnje šobuželo, Božej pomožny so šobu troščtu-jo: „Pomhaj Wam Bóh.“

Ssyw a žně.

Dobre kymjo bórny šhadža.

Ssyw mašch ty w rukomaj; žně dawa Boža ruka.

Ssywnj na pětnu wutrobu žohnuje Bóh.

Ščtož hej j Bohom kšnje, tomu kšywa tyje.

Ssywnj žohnuje kšnje se kšwjatym wótcženašchom.

Sšnječ drje kšnje, j Bohom pač tyje

Sšňšojty wušym — radošne žně.

Starošć njepomha woracž a kšny.

Njedželške džělo — njej na nihdy tylo.

Ssy hej mašo plěwa: leń ma mašo džěla.

Ščtož kšnješch, to žněšesč.

Na žnjach je hežlo: kruč ja kóžde lizo a do šrijedža klin. Na žnjach pšhipošdnju je kłónža dži, abo cže pšhi-pošdniza ščah.

Došrawjena kručwa njekłócžena wotpadnje.

Druhdy ma wošrědk a druhdy ma wloža pošnišche žně.

Sšnješch, haj kšnješch, ale ščto šmeje žně?

Spokojšnosć je bohata towarščta.

Spokošny ma wšcheho došč.

Žurfej a stat.

Pědy wěrišch, štož so j Norwegiškeje pišche. Tam njeje so wot lěta 1928 jem žane mordarštwjo ščalo, tež niz hewak někajki nještutt, kotryž by hebi cžłowške žiwjenje ja woporžadał. So to tam tak, ma kwoje pšhicžiny, tak so praji, w tym, so je tam wužiwanje alkohola jara wobmješowane, so je tam wjazny džěla a so džělacžerški lud w kwojej kulturje poštopuje. — Šacž so to wšchě pšhicžiny?

Wšchelake j blisťa a dalofa.

W kěrbškim seminarje ja šudowaznych bohokłowžow, kotryž k. wjšč. farar Sarjeńt w Kšwacžizach wjedže, kmy so-botu 3. oktobra kwoje lětušche šchromadne džělo ščoncžili. Na nim so lětkja wobdžělichu k. Gerhart Lajer je Žitawny, kiz je 3 jemeštry w Lipsku šudowal, Arnošcht Horncžer j Wóšportka, jedny jemešter w Tübingenje, Gerhard Wirth j Kafez, jedny jemešter w Barlinje, Hermann Kšchtar j Kafez a Ehrhard Lehmann j Drježdžan, wobaj jedny jemešter w Lipsku, a Heinz Scholta j Drježdžan, jedny jemešter w Tübingenje, tutón hakle pošdžišcho k nam pšhińdže; kmy potajkim napošledtu ščesćjo byli, po wjele lětach šažo wulka licžba! — Našče wšchědne džělo šapocža so j kšerlušchom; potom ščenje kšwj. Jana j grichškeho do kěrbškeho pšcheložowachmy a pšhi tym tekst kěrbškeje biblije pšchirunowachmy; dale pšcheložowachmy „Kšhodjenje ja Kšryštuškom“ (imatio Christi) džělo Domašča Kempenškeho, kiz běšche w 15. lěštotku žiwnj. Tež druge wě-žy kmy pšcheložili, na pšhišklad podawišny wo Lutherje a Augustinu abo bajki a podobne. Jara wužitne ja našč běšche, bibliške ščpruči pšcheložicž a napščacž. Tež j rěčžnymi wě-žami kmy so hušto šaběrali. Dale mějachmy wšchelake j kłow-ny nawuknyč, to bě lětkja přěnja a ščoro žyła druha kłowna wučžba naščeho Mašeho katechisma a kóždy džěń ščtucžku kěrlušča. Kóždy j naš, jenož k. Lehmann a Scholta niz, kotraž hakle je kěrbškej rěčžu šapocžinjataj, dyrbjesche přědowanje do kěrbškeho pšcheložicž a w zyrkwi — jenož pšchod nami je seminarja — džeržecž. Na njedželškich dnjach mějachu tijo je naš woščatnu klužbu; jónkrocž jedny tež Božu klužbu ja džě-čzi džeržesche. — Tajke běšche potajkim našče seminarške džě-lo, a našchi Ššerbja móža pošnacž, so kmy pilnje džěłali, a my so kwojemu cžesćčenemu k. wjšč. fararjeje džakujemy, so wón je rošumil, naš na prawe wašchne wjele nawučžicž.

Š Klětnoho šhonimj, so je wošada šapocžata, hebi te-ščenje twaricž. To je šwješkelaze; pšchetož našč cžah žada, so so Bože domj w šymje cžopke; a to je tež šwješkelaze tohodla, dokelž so wošada w tajkim cžahu nušny na tajki nadawł a wudawł šwěri a wopokašmo ja to, so čže pšhi wšchěch wudaw-łach a woporach, kotrež hebi cžah a wobštejnosćže žadaju, tež wudawłi njescž a woprowacž ja kšwój Boži dom. Bóh dai, so hebi wšchě našče wožadny lubošć a kšwěru k Božemu domej a k Božemu kłowu wobkhowaju w tutym cžahu; wone j tym hebi najlěpšchu dobrotu ščzinja.

Šišťowanje: M. w M.: Džak ja pošyštku; wutriebamj ju kaž móžno. Red. — K. w N. ja kermušchu (20. po Tr.). — T. w B. ja 21. po Tr. — B. w B. njemějesche ja 19. po Tr.